

Memòria històrica

Rememoren la retirada del batalló Lincoln-Washington amb una ruta a peu

ACN
BATEA

Una trentena de persones van participar ahir en la caminada dels brigadistes entre Batea i Corbera d'Ebre una activitat que ha rememorat la retirada del batalló Lincoln-Washington. La sortida, d'uns 30 quilòmetres a peu,

va ser contextualitzada per Anna Martí, qui va explicar com la nit de l'1 d'abril de 1938, els integrants del batalló fugien de les tropes franquistes. El cansament, la gana i la baixa moral van tenir una incidència directa en la retirada. El batalló Lincoln-Washington estava format per uns 400 soldats nord-americans i republi-

cans que fugien de les tropes franquistes des del front d'Aragó.

El punt de partida de la caminada va ser la Venta de Sant Joan, al terme municipal de Batea. En aquest indret, on hi havia un punt de primers auxilis, els soldats brigadistes van iniciar la retirada al vespre, en direcció a Corbera d'Ebre. Així, els participants han refet la ruta, però el cansament, l'estrès, la son o la gana no han fet acte de presència, en canvi, els soldats van viure una situació totalment diferent i van anar deixant objectes personals al llarg del camí per viatjar més lleugers. L'únic que no van abandonar van ser les armes, per defensar-se en cas de ser sorpresos pel bàndol contrari.

Tot i que la majoria de participants de la caminada duien bon calçat i roba esportiva, un d'ells va preferir lluir l'uniforme de l'exèrcit popular de la República. Historiador de professió, en Josep Xaubet va optar per fer la ruta amb la roba que duïen els soldats republicans i els brigadistes. «Afortunadament, no estem en guerra, tal com passa en altres llocs d'Europa ara mateix, això meu és un hobby», va assenyalar.

La caminada l'organitza des de fa quatre anys el celler Herència Altés i al llarg de la ruta els participants fan un exercici de memòria històrica intentant posar-se a la pell dels soldats republicans locals i internacionals que van lluitar a la Guerra Civil. Se-

gons la copropietària del celler, Núria Altés, existeix «un fort lligam entre el vi i la història d'un territori; el vi sense història queda totalment despulat». Amb aquesta premissa, van elaborar el vi 'Las Colinas del Ebro', en honor als brigadistes.

La recerca darrere la ruta, però, està a càrrec d'Anna Martí. Un grafiti a la paret de l'església del poble del seu pare, a Agua Viva (Terol), signat per Edward Muscala va ser l'inici d'aquesta introspecció en la història d'aquest batalló. A partir d'aquí, Martí va complementar la recerca amb treball de camp i l'estudi de documentació i memòries per entendre aquest episodi de la història.